

Konspekt zajęć Bajka sensoryczna „U dentysty. Bartka boli ząb”

- 1. Cel zajęć:** Wyzwalanie radości i pozytywnych skojarzeń związanych z sytuacją odbywania wizyty w gabinecie stomatologicznym.
Przybliżanie bodźców zmysłowych towarzyszących w gabinecie, oswojenie się z nimi.
Zwiększanie repertuaru i zakresu akceptowanych bodźców zmysłowych związanych z sytuacją wizyty u dentysty.
- 2. Rodzaj zajęć:** Bajka sensoryczna. (Przedstawienie. Zajęcia stymulacyjne).
- 3. Czas trwania zajęć:** 1 – 1,5 h
- 4. Liczba uczestników:** duża grupa (10-20 osób)
- 5. Hasło tematyczne: W gabinecie dentystycznym**
- 6. Miejsce:** duża sala
- 7. Metody:** słowna, pokazu, stymulacji polisensorycznej, komunikacji alternatywnej i wspomagającej
- 8. Formy:** zindywidualizowana w ramach zajęć w dużej grupie (równoczesna, rotacyjna)
- 9. Środki:** białe tkaniny/kurtyna, fotel biurowy/obrotowy, lampa stomatologiczna lub zamiennie duży reflektor na stojaku, stoły, krzesła, latarka, czołówka, lustro, fartuch biały i niebieski, maseczka chirurgiczna, przyłbica, rękawice lateksowe, lustro, kosz z zabawkami a w nim piłki, samolot, papierowe samoloty, wąż wibracyjny/poduszka wibracyjna typu kołnierz zamiennie masażer ręczny lub szczoteczka soniczna, poduszki do pozycjonowania, narzędzia dentystyczne/diagnostyczne: lusterka, pęsety, zgłębnik, pojemniki i tacki

www.inkubatorwielkichjutra.pl

metalowe, łańcuszki do przypinania serwetek/śliniaka, dwa parawany, napis: *Poczekalnia, Gabinet*, model jamy ustnej lub zamiennie duża fotografia zębów, kubeczki, odtwarzacz Cd, reflektory ze światłem żółtym i białym, nagrania dźwiękowe: borowanie, nalewanie wody do kubeczka, ślinociąg, dmuchawka, talerz owoców i warzyw
symbole PSC: patrzeć, słuchać, przedstawienie
Spis pozostałych środków znajduje się w opisie realizacji zajęć stymulacyjnych/część II

10. Planowana aktywność uczniów ukierunkowana na realizację celów:

- **Oglądanie przedstawienia;** wsłuchiwanie się w opowieść narratora, dialogi aktorów, dźwięki, śledzenie wzrokiem ruchu na scenie/akcji i wydarzeń, wpatrywanie się w kostiumy, sprzęty medyczne,
- **wielozmysłowe poznawanie** narzędzi diagnostycznych stomatologicznych oraz atrybutów stomatologa, podejmowanie aktywności w kąciach sensorycznych

11. Scenariusz zajęć, zaplanowana aktywność uczestników;

Bajka sensoryczna „U dentysty. Bartka boli ząb”

Część I; Przedstawienie/Bajka

1. zajęcie miejsc na widowni
2. wpatrywanie się w dekorację sali, światła, rekwizyty gabinetu stomatologicznego
3. powitanie; przywitanie się z narratorem i aktorami
4. prezentacja przedstawienia- oglądanie przedstawienia, śledzenie ruchu na scenie/akcji i wydarzeń, wpatrywanie się w kostiumy, sprzęty i narzędzia stomatologiczne, wsłuchiwanie się w opowieść narratora, dialogi aktorów, dźwięki

5. koniec przedstawienia
6. aktorzy zapraszają do wspólnej zabawy,
7. podział na grupy; 2-5 os.
8. przejście do kącików aktywności

Część II; Zajęcia stymulacyjne

9. Działania w kącikach aktywności (w oparciu o bodźce pochodzące z gabinetu stomatologicznego i atrybuty dentysty), swobodne działanie, aktywność kierowana;

Stanowisko- fotel stomatologiczny;

Cel: stymulowanie zmysłu wzroku, równowagi i dotyku (czucie głębokie),

- **środki/co potrzeba:**

- symbole PSC: dentysta, fotel stomatologiczny, (oznaczenie kącika na stojaku)
- stój dentysty (fartuch, maseczka, przyłbica, rękawice na dłoniach prowadzącego)
- lampka czołówka, zamiennie latarka
- fotel stomatologiczny/fotel obrotowy z regulowanym kątem pochylenia oparcia, regulowaną wysokością, biała lub niebieska tkanina-pokrycie fotela
- kołnierz wibracyjny, zamiennie; mata do masażu, masażer ręczny, szczoteczka soniczna

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- skupianie uwagi na postaci dentysty (wpatrywanie się w jego strój)

---

www.inkubatorwielkichjutra.pl

- odczuwanie dotyku przez rękawiczkę podczas powitania
- zajmowanie miejsca na fotelu
- odczuwanie ruchu w różnych kierunkach z różną prędkością (podczas zmiany pozycji oparcia fotela, wysokości siedziska, obrotów), podejmowanie reakcji posturalnych
- wpatrywanie się w światło, wskazywanie miejsce na ciele, które oświetla prowadzący
- odczuwanie wibracji (kołnierza wibracyjnego, *zamiennie maty lub masażera ręcznego*)
- zejście z fotela

- **zadania dla prowadzącego:**

- kieruje uwagę na strój, fotel, wskazuje i nazywa lub pyta „co to?”
- zachęca do zajęcia miejsca na fotelu,
- zmienia pozycje fotela, zapowiada co się wydarzy, zmienia pozycje fotela, kręci,
- kieruje uwagę na lampę, zapala światło, kieruje na uczestnika, zachęca do nazywania/wskazywania oświetlanych części ciała
- zakłada lub zachęca do samodzielnego założenia kołnierza wibracyjnego,
- włącza wibracje, komentuje wrażenia

Stanowisko- Lampa- światło

Cel: stymulowanie zmysłu wzroku i słuchu oraz dotyku

- **środki/co potrzeba:**

- symbol PSC lampa (oznaczenie kącika na stojaku)
- lampa stomatologiczna, zamiennie reflektor na stojaku
- latarka, lampka z kulą,
- stojak a na nim:
  - ✓ girlanda z białymi światełkami
  - ✓ girlanda z kolorowymi światełkami
  - ✓ kurtyna ze srebrnej folii (cienkie paski srebrnej folii zawieszone na linie)
  - ✓ bombki/kule z drobnych kawałków lustra
  - ✓ srebrne i złote puszki zawieszone na stojaku
- wiatrak
- stół, krzesła
- miska wypełniona paskami krepy, folii (głośno szeleszczącej)
- światełka jednopunktowe białe
- wysokie naczynie (słoik/butelka lub wazon szklany)
- olej, woda, barwnik niebieski, tabletki musujące lub soda, pipetka

• **aktywności/zadania dla uczestników:**

- wpatrywanie się w różnorodne światła (ciepłe i zimne), refleksy świetlne, światło w ruchu, poruszające się na wietrze paski folii/kurtyny
- włączanie i wyłączanie lampki z kulą, latarki, kierowanie światła latarki na lustrzane kule, na poruszające się na wietrze srebrne tasiemki, puszki
- potrząsanie, uderzanie w metalowe puszki, wsłuchiwanie się w metaliczne dźwięki
- zanurzanie dłoni w misce wypełnionej paskami krepy, folii,
- swobodne dotykanie, chwytanie, zaciskanie, manipulowanie

- wyciąganie ukrytych w misce światełek
- wykonanie lampy lawy, nalewanie wody, nalewanie strzykawką oleju do naczynia z wodą,
- wkraplanie barwnika pipetką, wrzucanie tabletki musujące (lub wsypanie sody)
- obserwowanie lampy lawy

• **zadania dla prowadzącego:**

- kieruje uwagę na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”
- kieruje uwagę na bodźce słuchowe; „posłuchaj”
- kieruje uwagę na bodźce dotykowe; „dotknij”
- komentuje wrażenia; jasno, błyszczący, dźwięczy, szeleści, syczy (lampa lawa), ciepło, głośno, cicho,
- pomaga w wykonaniu lampy lawy

Stanowisko- narzędzia dentystyczne

Cel: **stymulowanie zmysłu wzroku i słuchu oraz dotyku**
zapoznavanie z narzędziami dentystycznymi; lusterko, zgłębnik, turbina

• **środki/co potrzeba:**

- stół, krzesła
- symbole PCS: narzędzia stomatologiczne, słuchać
- metalowa taca na narzędzia stomatologiczne, metalowa puszka
- duża metalowa taca/wyklejona folią lustrzaną
- narzędzia stomatologiczne; lusterka, zgłębniki, pęsety

- woreczki strunowe
- metalowe pokrywki na słoiki różnej wielkości, medale, (inne okrągłe, płaskie przedmioty) zamknięte w woreczkach
- słuchawki i odtwarzacz
- dźwięki MP3: turbiny/borowania (stopniowo; niskie - wysokie, cicho - głośno)

• **aktywności/zadania dla uczestników:**

- zapoznavanie się z narzędziami, dotykane, chwytanie, manipulowanie
- przekładanie narzędzi z tacy do metalowego pojemnika/puszki
- potrząsanie puszką
- wsłuchiwanie się w metaliczne dźwięki instrumentów/narzędzi stomatologicznych- potrząsanych w metalowych pojemnikach, przesuwanych na metalowych tackach,
- wyciąganie krążków/pokrywek z woreczków
- kręcenie pokrywek i krążków na lustrzanej tacy(wsłuchiwanie się w dźwięk), wpatrywanie się w kręcące się krążki
- zakładanie słuchawek, wsłuchiwanie się w dźwięki urządzeń stomatologicznych (wsłuchiwanie się w nagrane dźwięki przez słuchawki) dźwięk turbiny w trakcie borowania

• **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”, nazywa przedmioty, (lusterko, zgłębnik, pęseta)
- kierowanie uwagi na bodźce dotykowe; zachęca do dotykania, chwytania, manipulowania

- wydawanie prostych poleceń/pokazywanie jak to zrobić, jeśli jest potrzeba :
włóż tutaj/do pojemnika, puszkę, potrząśnij, posłuchaj, otwórz woreczek,
wyciągnij, pokręć/pokazuje jak pokręcić pokrywka, krążkiem
- kieruje uwagę na bodźce słuchowe; „posłuchaj”
- odtwarza dźwięk turbiny stomatologicznej, pokazuje symbol PCS „narzędzia stomatologiczne”
- komentuje wrażenia; głośno, cicho, nazywa źródło dźwięku i zapowiada przed wysłuchaniem- „Zaraz usłyszysz jak pracuje turbina u dentysty, słysząc ją, gdy dentysta leczy ząb”

Stanowisko- łańcuszki i śliniak dentystyczny

**Cel: stymulowanie zmysłu wzroku, dotyku
poznanie śliniaka stomatologicznego**

- **Środki/co potrzeba:**
  - stół, krzesła
  - obrazek śliniak dentystyczny
  - wata, tampony, lignina,
  - serwetki podkładowe/śliniaki,
  - łańcuszki do przypinania serwetki/śliniaka,
  - pojemniki w kształcie zęba/zamiennie buteleczki plastikowe,
  - gumowe/lateksowe rękawiczki
  - pęsety (różne rozmiary),
  - kubeczki, miseczki,
  - pasta do zębów,
  - talerzyki papierowe/na pastę,
  - paski papieru czarne lub niebieskie,

- sznury koraliki w różnych kolorach, łańcuchy

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- segregowanie; oddzielanie kulek waty od wałeczków,
- napełnianie kubeczka/pojemnika w kształcie zęba kulkami waty, tamponami-
chwytywanie przy użyciu pęsety, klamerek
- dotykanie, chwytywanie i manipulowanie koralikami, łańcuszkami
- wyciąganie łańcuszków stomatologicznych z miski z różnorodnymi łańcuchami
- wkładanie łańcuszków do pojemników o małym otworze (butelek)
- przypinanie klamerek (do brzegu koszyczka)
- samodzielne rozkładanie serwetek stomatologicznych
- zapinanie klamerek na śliniaku/serwetce- założenie śliniaka
- zakładanie rękawiczki
- stemplowanie w szeregu (na paskach papieru) przy użyciu wałeczka lub kulki
waty, pasty do zębów

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”,
nazywa przedmioty, (łańcuszek, serwetka dentystyczna, wata, wałeczki,
lignina)
- kierowanie uwagi na bodźce dotykowe; zachęca do dotykania, chwytywania,
manipulowania, komentuje wrażenie (miękkie, twarde, zimne)
- stawianie zadań, wydawanie prostych poleceń/pokazywanie jak to zrobić, jeśli
jest potrzeba : *wyciągnij/przełóż* do wskazanego pojemnika tylko kulki waty,
tylko wałeczki, *zrób to pęsetą, klamerką,*

wyciągnij z pojemnika tylko łańcuszki stomatologiczne/pokazuje, które, włóż łańcuszek tutaj/do butelki, przypnij klamerki, rozłóż serwetkę, przypnij łańcuszek, załóż śliniak, pomaluj/dokończ łańcuszek

Stanowisko- zęby, dmuchać

Cel: stymulowanie zmysłu dotyku, słuchu, wzroku

- **środki/co potrzeba:**

- stół, krzesła
- symbole PCS dmuchać, zęby
- dwa pojemniki duże (biały i czarny)
- masa plastyczna (mąka ziemniaczana, woda, niebieski żel do prania lub płyn do mycia naczyń)
- pudełeczka w kształcie zębów
- kolorowe, plastikowe zęby
- gruszki irygacyjne
- mąka pszenna

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- swobodna zabawa masą plastyczną; dotykanie, chwytanie, zaciskanie, wyciskanie kształtów zębów
- założenie gogli/okularów ochronnych

- rozdmuchiwanie mąki za pomocą gruszki irygacyjnej, szukanie kolorowych zębów w pojemniku z mąką
- wydychanie mąki z pojemnika w kształcie zęba
- koncentrowanie uwagi na dźwięku dmuchania przy użyciu gruszki (*opcjonalnie - słuchają dźwięk dmuchawki MP3*)

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe, słuchowe, dotykowe; zachęca do dotykania, chwytania, manipulowania, swobodnego lepienia z białej masy, wyciskania kształtów zębów,
- komentuje wrażenie (miękkie, zimne)
- wydawanie prostych poleceń, określanie zadań; *poszukaj kolorowe zęby, oczyść ząb/wydmuchaj pył ze środka pojemnika, dmuchaj, zrób to za pomocą gruszki*

Stanowisko- zapach

Cel: stymulowanie zmysłu zapachu, przybliżanie zapachów typowych dla gabinetu stomatologicznego

- **środki/co potrzeba:**

- olejki zapachowe ,
- symbol PSC: wąchać
- pojemniki z watą nasączoną zapachami (kamfenol - olejek eteryczny – kamfora; eugenol - olejek goździkowy)
- pojemnik z kawą

- styropianowe podkładki w kształcie zęba
- goździki

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- odkręcanie pojemników w różnorodnych wielkościach
- skupianie uwagi na bodźcach zapachowych, wąchanie i odczuwanie zapachu waty nasączonej olejkami, po każdym zapachu- wąchanie kawy
- wkuwanie goździków w styropianowe podkładki/na przemian – wyciąganie

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce zapachowe; powąchaj
- stawianie zadań; odkręć, powąchaj, wkłuj w podkładkę/ząb,

9. Zakończenie; relaksowanie

- zajęcie miejsca w kole, pod białą chustą/tkaniną; uczniowie zajmują wygodną pozycję, siadają na podłodze w parach, zwrócenie do siebie tyłem, opierając się o siebie wzajemnie,
- koncentrowanie uwagi na dźwiękach muzyki, odczuwanie podmuchu i dotyku poruszanej /falowanej nad głowami tkaniny,
- wpatrywanie się w światło rozproszone i punktowe (strumień światła skierowanego na chustę z góry, następnie pod chustą/tkaniną),
- odczuwanie dotyku opadającej na głowę tkaniny,
- wydostanie się spod chusty

10. Zdrowy poczęstunek. (talerz twardych owoców i warzyw, musy owocowe)

Uwagi do realizacji dla prowadzącego/opiekuna w trakcie zabawy

- pozwól na swobodne działanie/doświadczenie
- kieruj uwagę na bodźce
- komentuj wrażenia
- nazywaj przedmioty/środki medyczne,
- motywuj do podejmowania aktywności
- wydawaj proste polecenia, w razie potrzeby pokaż, jak to zrobić
- bądź obok, jeśli jest potrzeba wspieraj, pomagaj, podpowiadaj
- zachęcaj, ale nic na siłę! Wystarczy, że dziecko/uczestnik będzie obserwatorem
- daj czas
- nie oceniaj
- doceniaj każdą aktywność
- **Pamiętaj! To zabawa. Twórz radosną atmosferę!**